

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení uchazeče/ky : Bc. Hana Pacáková

Název práce: Chemické a environmentální vzdělávání na střední škole – téma: Suroviny a jejich využití

A. Bodové hodnocení jednotlivých aspektů práce (označte **právě jednu** z možností)

1. Rozsah DP a její členění	
	A - přiměřené, odpovídají charakteru DP a významu jednotlivých částí
✓	B - nevyrovnané, členění není logické n. rozsah jednotlivých částí nekorresponduje s jejich významem
	C - uspokojivé, rozsah některých částí nedostačuje
	N - nedostatečné

2. Odborná správnost	
	A - výborná, bez závažnějších připomínek
	B - velmi dobrá, s ojedinělými drobnými závadami (nejasnost výkladu, chyby ve vzorcích nebo chemických názvech, nedokonalý popis metod nebo výsledků)
✓	C - uspokojivá, s četnějšími drobnými závadami
	N - nevyhovující, s hrubými chybami

3. Uvedení použitých literárních a j. zdrojů	
	A - bez připomínek, všechny převzaté údaje s citací zdroje, celkový počet citací odpovídá charakteru práce
	B - uspokojivé, s občasnými neobratnostmi zejm. v umístění odkazů, nebo s celkově nižším počtem citací
	C - s vážnějšími závadami, např. převažují "nestandardní" odkazy na učebnice, přednášky, webové stránky, nebo se ojediněle vyskytuje opominutí odkazu na zdroj převzatých dat
✓	N - nevyhovující, velmi málo citací, ev. rysy plagiátu (časté opomíjení odkazu na zdroj převzatých dat, popř. opsání velkých částí textu)

4. Jazyk práce	
	A - výborný, práce je napsána čtivě a srozumitelně, bez závažnějších gramatických n. pravopisných chyb
✓	B - velmi dobrý, ojedinělé stylistické neobratnosti, gramatické n. pravopisné chyby
	C - uspokojivý, četnější slohové neobratnosti, gramatické n. pravopisné chyby, ojediněle se vyskytují obtížně srozumitelné n. nejednoznačné formulace
	N - nevyhovující, s četnými hrubými chybami

5. Formální a grafická úroveň práce	
	A - výborná, bez překlepů a chyb ve formátování
✓	B - velmi dobrá, ojedinělé chyby formátu citací, překlepy, chybějící zkratky apod.
	C - uspokojivá, s ojedinělými většími (např. vynechání stránky) nebo četnějšími drobnými chybami
	N - nevyhovující, s četnými hrubými chybami

Předložená diplomová práce má celkem 99 stran a je rozčleněna do několika základních celků: „Úvod a cíle práce“, „Teoretická východiska“, „Transformace odborného textu na text učebni“, „Surovinové zdroje – vybrané pokusy“, „Návrh laboratorních prací k vybraným experimentům“, „Diskuze“, „Závěr“, „Shrnutí“, „Použitá literatura a internetové zdroje“, „Příloha“.

V kapitole Úvod a cíle v rozsahu jedné strany studentka stručně zmiňuje důvod volby daného tématu a potřebu začleňování aktuálních společenských témat do ŠVP ZŠ a SŠ a v několika bodech zmiňuje cíle, které si pro svoji práci vytyčila.

Teoretická část je rozdělena do čtyř základních kapitol: Kurikulární dokumenty na stranách 7-13 přináší přehled v současnosti převážně neaktuálních kurikulárních dokumentů ČR a vypichuje témata, která se zabývají nebo mají souvislost se surovinovými zdroji. Studentka použila doslovný opis různých kurikulárních dokumentů se zanedbatelným vlastním přínosem, část zvýrazněných okruhů učiva má se surovinovými zdroji jen málo co společného. Analýza učebnic pro střední školy na stranách 13-24 přináší studentka rešerši vybraných učebnic z hlediska jejich obecné vhodnosti pro výuku (hodnoceno dle didaktické vybavenosti učebnic), bez souvislosti s tématem práce; v kapitole chybí závěr s doporučením, které by z analýzy mělo vyplývat, tedy kapitola je vložena do práce samoučelně. Rešerše diplomových prací na straně 25 obsahuje zhodnocení dvou diplomových prací zabývajících se tématy podobnými tématu předkládané práce. V této kapitole postrádám zdůvodnění, proč si studentka k rešerši zvolila právě tyto dvě diplomové práce z jistě rozsáhlejšího souboru diplomových prací, které jsou jistě k dispozici. V tomto podání si myslím, že uvedená kapitola postrádá smysl.

Kapitola Surovinové zdroje na stranách 27-38 obsahuje odborný text o nerostných surovinách, výrobě a použití vybraných kovů. Tato kapitola do práce zajisté patří, ale její forma a obsah není zvolen příliš šťastně. Kapitola příliš často cituje z jednoho jediného zdroje (58 citací na zmíněných dvanácti stranách), z velké části obsahuje doslovný opis zmíněné citované ročenky bez vlastního vkladu. V této podobě by se kapitola měla objevit maximálně jako příloha.

V kapitole Transformace textu na text učebni na stranách 41-50 se studentka pokusila o přepis odborného textu do formy přijatelné pro studenty na SŠ. „Zjednodušení“ textu ze stran 27-38 je ve skutečnosti jen vypuštěním jedné nebo dvou vět z každého odstavce, případně změnou jejich pořadí. Pokud nepočítám přidané obrázky, je vlastní přínos značně diskutabilní a pro studenty je text stejně obtížně zpracovatelný jako text nezjednodušený.

Kapitola Surovinové zdroje – vybrané pokusy na stranách 51-60 přináší několik jednoduchých pokusů zaměřených na redoxní reakce kovů a jejich vlastnosti. Z hlediska autorky jsou novinkou celkem tři pokusy – kalení železa, přeměna mědi ve stříbro a koroze železa – zbytek již autorka publikovala ve své bakalářské práci. Tato kapitola by zasloužila mnohem více rozpracovat, tři pokusy navíc s několika fotografiemi mi nepřijde jako adekvátní množství vkladu potřebné pro diplomovou práci.

V kapitole Návrh laboratorních prací k vybraným experimentům na stranách 61-68 studentka sestavila laboratorní protokoly pro studenty SŠ ke čtyřem vybraným pokusům. K této kapitole nemám větší výhrady, snad by bylo praktičtější protokoly k jednotlivým pokusům upravit tak, aby se vešly na jednu stranu pro případný samostatný tisk.

V Osnově laboratorních protokolů pro žáka nižších ročníků gymnázia na stranách 69-73 studentka uvádí zjednodušenou verzi laboratorních cvičení pro mladší žáky. Ke zjednodušení dospěla tím, že vypustila z předešlé verze popsána na stranách 61-68 jeden pokus a dvě doplňující otázky. Tomu se dá říci zkrácení, nikoli zjednodušení. V pokusu, kde se pracuje se Savem, by měla být poznámka, že Savo přilévá učitel sám, mladší žáci by s takovouto chemikálií neměli přijít do styku.

Strany 74-76 obsahují Autorské řešení protokolů; tato část do práce bezpochyby patří, měla by ale být odkázána i v obsahu práce.

V Diskuzi, která má rozsah pouze jedné strany (str. 78), by měla předkladatelka hodnotit výsledky své práce, hodnotit splnění cílů práce, zamýšlet se nad případnými neúspěchy v jejich plnění a hledat pro ně důvody. V rámci diplomové práce na katedře učitelství bych očekávala podrobné rozepsání výsledků ověřování daných protokolů, nicméně tomuto tématu je věnováno jen

osm řádek zmiňujících ověření práce na skupině čtrnácti studentů nižších ročníků gymnázia. Rozsah tohoto ověření je pro diplomovou práci velmi malý.

V Závěru na straně 79 by mělo být jen velmi stručně konstatováno splnění nebo nesplnění cílů práce stanovených v jejím úvodu. Jak v diskuzi, tak v závěru bych se pro příště vyvarovala slovu „pokusila jsem se“. V odborné práci si klademe na začátku určité cíle, které v diskuzi rozebíráme a hodnotíme, do jaké míry se nám podařilo těchto cílů dosáhnout, popřípadě odůvodňujeme neúspěch plnění některých cílů.

Kapitola Použitá literatura a internetové zdroje na stranách 82-87 uvádí celkem 50 citovaných zdrojů, což by bylo, vzhledem k rozsahu diplomové práce, dostačující. Z 50 citací je nicméně 22 citací webových stránek, z toho 15 „cituje“ konkrétní jednotlivé obrázky. Necelých 30 citací tištěné literatury je pro diplomovou práci tohoto typu množství nedostatečné. Odkazy na literaturu v textu uvádí ve formě odkazu na číslo dokumentu v seznamu literatury, seznam citací je řazen podle prvního výskytu v textu, což je jedna z všeobecně přijímaných forem zápisu použité literatury.

Na stranách 88-99 najdeme Přílohu v podobě naskanovaných čtyř protokolů studentů Gymnázia Nad Štolou.

Předkladatelka připravila k obhajobě práci, která obsahuje řadu formálních nepřesností a jejíž rozsah je na diplomovou práci velmi malý. Využitelnost laboratorních protokolů v předložené podobě není velká a připravené pokusy patří spíše do kategorie běžných pokusů. V posudku uvedené připomínky snižují kvalitu předložené práce, i přesto ji s výhradami doporučuji k dalšímu řízení.

B. Obhajoba

Dotazy k obhajobě

- 1) Podle jakého kritéria jste si vybrala zmiňované dvě diplomové práce?
- 2) Proč jste neověřila laboratorní cvičení i u starších žáků? Verze pro mladší žáky je v práci podána jen jako úprava protokolů pro vyšší ročníky, které by měly být hlavním obsahem práce.
- 3) V závěru se objevuje věta „... při potřebě převést text do podoby mapy jsem této možnosti využila a vytvořila tak názorněji zpracovaný materiál bez nutnosti žáky...“, které dost dobře nerozumím. Co je touto větou myšleno? O jaké potřebě se tu mluví?

Stanovisko k opravě chyb v práci:

opravný lístek/oprava v textu **NENÍ** podmínkou přijetí práce

C. Celkový návrh

Práci **doporučuji** k přijetí k dalšímu řízení: **ANO**

Navrhovaná celková klasifikace: 3

Datum vypracování posudku: 25.5. 2010

Jméno a příjmení, podpis oponenta (SIS): Mgr. Dana Pisková